Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient
Direcció General de Recursos Hídrics

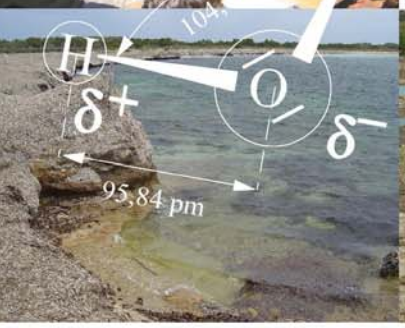

directiva marc
d'AIGUA

Pla de Participació

Reunió Participativa Fase III
El Pla Hidrològic de les Illes Balears
Reunió Interdepartamental

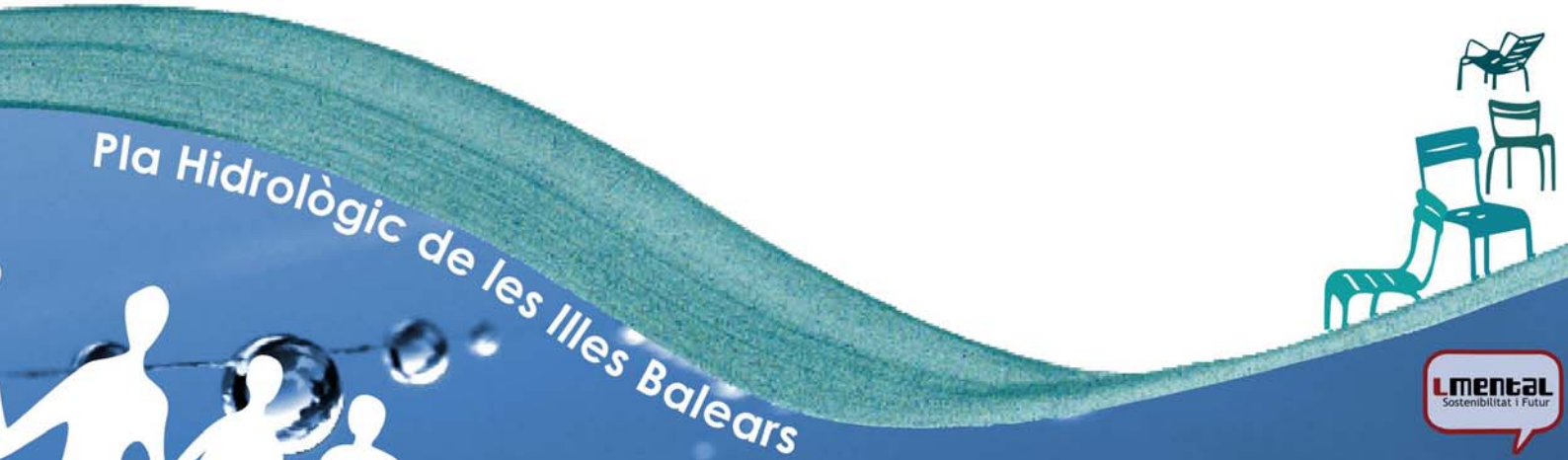

Fase III del Pla de Participació de la Directiva Marc de l'Aigua en les Illes Balears

REUNIÓ PARTICIPATIVA
DEL PLAN HIDROLÒGIC DE LES ILLES BALEARS TALLER INTERDEPARTAMENTAL
Celebrada en la Direcció General de Recursos Hídrics, Mallorca
12 de desembre de 10 a 15h

Promou

Servei d'Estudis i Planificació

Direcció General de Recursos Hídrics

Conselleria de Medi Ambient

Govern de les Illes Balears

Intervenció tècnica

Alfredo Barón Périz (Direcció General de Recursos Hídrics)

Fernando Orozco (FOA Ambiental, SL)

Coordina i organitza

Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.

Nívola Uyá Martín (Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.)

Iván González Cancela (Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.)

Índex

CONVOCATÒRIA I GESTIÓ DE PARTICIPANTS **4**

ASSISTENTS **6**

OBJECTIUS DE LA REUNIÓ INTERDEPARTAMENTAL DE LA FASE III **7**

PROGRAMA I ORDRE DEL DIA **7**

DESENVOLUPAMENT DE LA REUNIÓ **8**

PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ I DEL PLA DE PARTICIPACIÓ PÚBLICA 8

PRESENTACIÓ DE L'ESBORRANY DEL PLA HIDROLÒGIC 9

GALERIA FOTOGRÀFICA **19**

CONVOCATÒRIA I GESTIÓ DE PARTICIPANTS

La Conselleria de Medi Ambient a través de la seva Direcció general de Recursos Hídrics va realitzar una convocatòria extensiva a totes les administracions que presenten línies de treball i gestió que afecten i estan relacionades amb la Planificació Hidrològica i amb la implementació de la Directiva Marc d'Aigua en les Illes Balears. Van ser convocades diferents Conselleries del Govern de les Illes Balears, els Consells Insulars, a més d'administracions de caràcter estatal.
A continuació es presenta el llistat complet de les administracions convocades:

ADMINISTRACIONS CONVOCADES
Agència Balear de l'Aigua i Qualitat Ambiental
Autoritat Portuària de Balears. Divisió Seguretat i Medi Ambient
Consell Insular de Mallorca. Departament de Medi Ambient. Departament de Cooperació Local i Departament de Territori
Consell Insular de Menorca. Departament de Economia i Medi Ambient. Departament de Cooperació Local, Habitatge i Innovació.
Consell Insular d'Eivissa. Departament de Política Patrimonial i Agrícola. Departament de Política Territorial
Consell Insular Formentera. Conselleria Medi Ambient
Conselleria Agricultura i Pesca. DG d'Agricultura
Conselleria Agricultura i Pesca. DG de Pesca
Conselleria Agricultura i Pesca. DG Desenvolupament Rural
Conselleria Comerç, Indústria i Energia. DG d'Indústria
Conselleria de Salut i Consum. DG de Salut Pública i Participació. Servei de Protecció de la Salut
Conselleria de Turisme. DG d'Ordenació i Planificació
Conselleria d'Obres Pub., Hab. i Transp. DG d'Ordenació del Territori
Conselleria Economia Hisenda i Innovació. DG de R+D+I
Conselleria Economia Hisenda i Innovació. DG Hisenda
Conselleria Economia Hisenda i Innovació. DG Pressuposts i Finançament
Conselleria Interior. DG Emergències
Conselleria Medi Ambient. DG Biodiversitat. Espais de Natura
Conselleria Medi Ambient. DG Biodiversitat. Servei de Planificació
Conselleria Medi Ambient. DG de la Mar. Servei Litoral
Conselleria Medi Ambient. DG de l'Oficina del Canvi Climàtic i Educació Ambiental
Conselleria Medi Ambient. DG Medi Forestal i Protecció d'Espècies
Conselleria Medi Ambient. DG Qualitat Ambiental i Litoral.

ADMINISTRACIONS CONVOCADES
Conselleria Medi Ambient. Ports de les Illes Balears.
Conselleria Medi Ambient. Serveis Jurídics
Demarcació de Costes Illes Balears.
Federació Entitats Locals de las Illes Balears.
Marina Mercant. Capitania Marítima Palma de Mallorca.

Per a fer efectiva la convocatòria s'estableixen unes rutines de comunicació, de tal forma que garanteixin en temps i en forma la difusió i possibilitin l'assistència als interessats:

- Mailing general: primer mail informatiu sobre el començament del procés de participació, amb informació general i data de celebració del taller, enviat el 17 de setembre.
- Mailing específic: segon mail específic amb el programa de la reunió interdepartamental, enviat el 14 de novembre.
- Enviament de cartes per correu postal, enviat el 14 de novembre.
- Cridades telefòniques per comprovar la recepció correcta de la convocatòria durant la setmana prèvia a la celebració del taller, aclarir dubtes sobre la convocatòria i motivar a la participació.
- Mailing recordatori: tercer mail enviat el 11 de desembre, un dia abans de la realització de la jornada.

ASSISTENTS

De la convocatòria realitzada 31 administracions, assisteixen finalment 24, representants de 19 administracions, la composició de les quals es detalla a continuació:

Nom	Cognoms	Entitat	Càrrec
Josep	Aubareda i Figueras	Autoritat Portuària de Balears	Cap de Divisió
Josep Antoni	Aguiló Ribas	Consell Insular de Mallorca (Departament de Medi Ambient i Natura)	Cap de Servei de medi ambient
Eva	Cardona Pons	Consell Insular de Menorca	Tècnica de Medi Ambient
Joan	Juaneda Franco	Consell Insular de Menorca	Cap de secció de medi ambient
Miquel	Sabater Raga	Consell Insular de Menorca. Cooperació local	Enginyer tècnic industrial
Raül	Escandell Preto	Consell Insular de Menorca	Director Insular de Medi Ambient
Bosco	Gomila	Consell Insular de Menorca - Departament d'Agricultura	Director Insular de Promoció i Qualitat
Isidro	Ferrán Blanco	Consell Insular d'Eivissa	Tècnic Serveis Tècnics
Eva Mª	Arguimbau Liras	Conselleria d'agricultura i Pesca (Ramaderia)	Veterinària
Mª Antonia	Aguiló	Conselleria de Turisme	Cap de Secció del Servei Tècnic
Francisco	Sánchez	Demarcació de Costes (Ministeri Medi Ambient i Medi Rural i Marí)	Cap de secció tècnica del servei de gestió del domini públic
Pau	Llobera	DG de Desenvolupament Rural	Tècnic
Enric	Segura Aguiló	DG de Industria	Tècnic de seguretat industrial
Montserrat	Boqué Genovard	DG de la Mar i Litoral	Cap Secció I
Pere Antoni	Oliver Reus	DG de R+D+I (Conselleria Economia, Hisenda i Innovació)	Director General de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació
Pedro	Rado Fiol	DG de Recursos Hídrics (Conselleria de medi ambient)	Servei d'aigües subterrànies
Mercedes	Alemany Alemany	DG de Salut Pública i Participació (C. de Salut i Consum)	Cap de Negociat de Protecció de la Salut
Eva	Gomis Hurtado	DG de Salut Pública i Participació (C. Salut i Consum)	Cap de Negociat de Protecció de la Salut
A. Catalina	Mariano Soler	DG de Salut Pública i Participació (Conselleria Salut i Consum)	Cap de Servei de Protecció de la salut
José María	González Ortea	DG del Mar i Litoral	Cap de Servei
Luis	Berbiela Mingot	DG Medi Forestal i Protecció d'Espècies	Cap de secció gestió forestal i protecció del sòl
Carlos	Alonso	DG Oficina Canvi Climàtic i Educació Ambiental (Conselleria de Medi Ambient)	Tècnic
Antoni Mª	Grau Jofre	DG Pesca	Cap del Servei de Recursos Marins
Tomàs	Bosch Llull	Direcció General de Pesca	Biòleg
Alfredo	Barón Périz	Direcció General de Recursos Hídrics (Conselleria de Medi Ambient)	Cap del servei d'estudis i planificació
Fernando	Orozco Conti	FOA Ambiental	Gerent
Antònia	Iturbide Wipf	Ports de les Illes Balears	Cap de l'Àrea de qualitat i medi ambient
Natalie	Solà Herron	Ports de les Illes Balears	Responsable de medi ambient

Gris: confirmació realitzada, sense assistència final

OBJECTIUS DE LA REUNIÓ INTERDEPARTAMENTAL DE LA FASE III

La realització dels tallers presencials, en aquesta tercera fase, es plantegen per a la consecució dels següents objectius:

1. Facilitar la comprensió i enteniment de l'Esborrany del PHIB, que ja recull les aportacions realitzades per les unitats de participació en les fases anteriors, a través de l'apartat 8. Programa d'actuacions de la Memòria del PHIB.
2. Afavorir l'intercanvi d'idees i compartir el sentit dels arguments plantejats per les altres administracions.
3. Formulació d'observacions i propostes concretes sobre la base de l'experiència de cada àrea per a la millora de l'Esborrany del Pla Hidrològic de les Illes Balears.
4. Contribuir amb els anteriors objectius a millorar la governabilitat de la gestió de l'aigua, dotant-la de major solidesa i suport social, encaminant-nos a llarg termini, cap a una cultura de corresponsabilización dels diferents agents socials.
5. Específicament en el cas de la reunió interdepartamental, un dels objectius és la implicació de les diferents àrees, amb ànim d'establir una xarxa de persones responsables del seguiment de la implantació de la Directiva Marc d'Aigua en les Illes Balears, per al foment de la coordinació, el flux d'informació i l'optimització de recursos.

PROGRAMA I ORDRE DEL DIA

El programa de treball s'estructura en dos blocs d'anàlisis, precedit per una primera presentació per part del tècnic responsable de la planificació hidrològica:

- Presentació inicial
    - Presentació del Pla de Participació Pública.
    - Presentació de l'Esborrany del Pla Hidrològic i la Directiva 2000/60/CE Marc de l'Aigua (DMA) en la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears.
- Anàlisi I: Normativa.
- Anàlisi II: Programa de Mesures, actuacions i inversions.
- Debat.

Als assistents se'ls lliura una carpeta de documentació:

- 1 exemplar de l'Esborrany del PHIB en suport digital, CD.
- 1 exemplar del diagnòstic de Divulgació de l'Esborrany del PHIB.
- 1 exemplar de l'índex de la normativa.
- 1 publicació divulgativa sobre els principis de la Directiva Marc d'Aigua.
- 1 exemplar personalitzat per a cada administració amb la informació sobre la percepció social dels programes necessaris a fi d'arribar a els objectius de la DMA, amb incidència en la planificació i gestió de cadascuna de les administracions (són les aportacions de la Fase II del procés participació).

DESENVOLUPAMENT DE LA REUNIÓ

El taller es desenvolupa en 5 hores, temps necessari per procurar un primer acostament a l'esborrany del Pla Hidrològic i facilitar el seu enteniment, de manera que les diferents administracions puguin conèixer de primera mà les implicacions, detectar els principals punts d'interès, i continuar posteriorment aprofundint en la seva anàlisi durant el període de consulta vigent fins al 31 de març.

PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ I DEL PLA DE PARTICIPACIÓ PÚBLICA

Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop., responsables de la coordinació del Pla de Participació de la Directiva Marc de l'Aigua en la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, realitza la una breu exposició del Pla de Participació i dels mecanismes i canals per fer-lo efectiu:

- Context la DMA i la participació, principi de gestió participada entre uns altres i referència a l'art. 14 de la Directiva.
- Canals habilitats de participació: informació, consulta i participació activa.
- Respecte a informació disposició de la pàgina web http://dma.caib.es, que recull tots els documents tècnics i de divulgació disponibles.

- Consulta, per a la qual s'ha habilitat un període de 6 mesos (quedant 4 en aquest moment).
- Participació activa: calendari, objectius i anàlisis del grau d'inclusió de les propostes formulades en fases anteriors i discussió de l'Esborrany del PHIB.
- S'anima als agents socials a continuar aprofundint en l'Esborrany i enviar les observacions i al·legacions.

PRESENTACIÓ DE L'ESBORRANY DEL PLA HIDROLÒGIC

El **Sr. Alfredo Barón**, Cap del Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció general de Recursos Hídriccs (DGRH), realitza una primera intervenció comentant les novetats i els aspectes més significatius de l'Esborrany del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB):

- En primer lloc destacar el pes de la participació activa, els agents socials han respost amb gran intensitat, no es pot dir el mateix del procés de consulta, les administracions no han reaccionat.
- El PHIB penja no només de la Llei d'Aigües, sinó de la Directiva Marc de l'Aigua, d'obligat compliment des de 2003, que presenta els principis generals per al desenvolupament de la planificació hidrològica. També queda regulat pel Reial Decret 907/2007, pel qual s'aprova el Reglament de Planificació Hidrològica. També es veu afectat parcialment a través del Reglament del Domini Públic Hidràulic.
- Les principals novetats que incorpora la Directiva Marc de l'Aigua:
    - **Gestió ecosistémica**, es planteja un enfocament holístic de la gestió dels recursos, que tingui en compte l'aigua com valor per a la vida i els ecosistemes. Té les seves conseqüències per a la valoració dels recursos disponibles.
    - Incorporació del criteri de **Recuperació Integral de Costos**, de tots els costos, com eina de gran utilitat per possibilitar el compliment dels objectius de la DMA. En el 2015 han d'estar en vigor ja les tarifes que garanteixin la recuperació integral de costos. Aquesta Directiva estableix que s'han de recuperar:

        - els costos dels serveis (la recuperació dels costos del servei de gestió d'aigua, ha d'incloure els costos no només de subministrament, depuració, sinó també costos d'amortització, reposició),
        - els costos ambientals,
        - i els costos del recurs.
    - Introdueix **competències sobre les aigües costaneres** en el sentit que l'administració que gestiona la Demarcació Hidrogràfica passa a ser responsable de la qualitat de les aigües costaneres.
- El PHIB és un document, un instrument per a la gestió dels recursos hídrics. No és un Pla d'Ordenació Territorial, ni un Pla de Gestió dels Regadius, etc., no obstant això intersecciona amb diferents àrees.
- La funció de la present reunió és conèixer les línies de l'Esborrany, iniciar el treball que han de fer les àrees, i analitzar els diferents documents existents per a millorar-los.

Intervé la **Sra. Catalina Mariano**, Cap del Servei de Protecció de la Salut, per a comentar que ja estaria contenta si s'apliqués el vigent PHIB, el que ha faltat és la capacitat d'inspecció i sanció de l'administració.

El **Sr. Pere Antoni Oliver Reus**, Director General de la DG. de Recerca, Desenvolupament Tecnològic i Innovació, explica com recentment s'ha desenvolupament un Sistema d'Indicadors per a la Gestió Integrada de la Zona Costanera. Que pretén ser un sistema d'indicadors de sostenibilitat de referència d'aplicació en la costa balear i que hauria d'encaixar amb la DMA.

El **Sr. Josep Aubareda**, Cap de la Divisió de Medi ambient de l'Autoritat Portuària de Balears, apunta que els 5 ports de l'estat són d'interès general i es consideren aigües molt modificades. Els ports treballen amb les Normes i protocols ROM Recomanacions per a Obres (Portuàries i) Marítimes. El PHIB recull que els ports són una pressió i des de l'Autoritat Portuària, es considera que es tracta dels receptors de pressions. Arriben abocats a través dels torrents i sobreixidors, ens passem la vida netejant fangs anòxics.

El **Sr. Alfredo Barón**, intervé per puntualitzar que dir que els ports no són pressions no és correcte, partint des del punt de vista del formigó en la costa, la influència i modificació dels

corrents marins litorals, a més són els ports que s'han situat en la desembocadura dels torrents. Sembla que la filosofia és passar la responsabilitat a un altre.

S'inclourà en el document el relatiu a la competència dels abocaments terra-mar, els abocaments mar-mar, la competència és de marina Mercant, competències en temes de pesca d'arrossegament, com en la Colònia de Sant Jordi, són de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

El **Sr. Josep Aubareda**, introdueix el Conveni de Barcelona i reconeix que a pesar de tractar-se d'un mar confinat, en les Balears no hi ha activitat transformativa i en els ports fins i tot hi ha bona pesca. Es comenta la informació històrica de qualitat dels ports de l'Estat per poder posar en la Memòria del Pla les quatre dades.

El **Sr. Alfredo Barón**, recorda que els resultats de la qualitat de les aigües costaneres reflecteixen un estat bo i molt bo. Excepte en Badia de Palma, Port Maó i Badia de Fornells, curiosament on baixa la categoria és a Menorca, a pesar que té menor pressió antrópica en la costa. Aquest tema es lliga directament amb el principi que qui contamina paga, perquè cal descontaminar. La reflexió és si els estudis i seguiment de l'estat de qualitat s'haurien de repercutir sobre la ciutadania.

El **Sr. Josep Aubareda**, comenta que s'han d'establir mecanismes de compensació per a pagar això, a través de mecanismes tarifaris. I respecte al cas de Maó exposa que tenen un col·lector unificat de pluvials i fecals.

El **Sr. Alfredo Barón**, explica que efectivament es requereix una separació de pluvials i fecals, en aquest sentit es nomena l'experiència de Tòquio, on s'han construït 5 tancs de tempesta de ¼ Hm^3, més un central de 2,5 Hm^3.

El **Sr. Francisco Sánchez**, Cap de Secció del Servei de Gestió del Domino Públic, de la Demarcació de Costes, planteja que en relació als abocaments de pluvials i de vessament superficial el PHIB podria arribar a definir què és un abocament contaminant, per passar-lo directament a litoral.

El **Sr. Alfredo Barón**, és partidari de normativitzar, si està inclòs en la norma el responsable és l'usuari, si no està inclòs en la norma, el responsable és l'administració. Es tracta d'una competència compartida amb Costes, ja que s'està intentant regular no realitzar abocaments. La problemàtica es canalitzaria amb xarxes separatives, si a més tinguessin tancs de tempesta amb assentament de sòlids. Molt probablement es podrien gestionar els abocaments accidentals. A veure si en aquests 3,5 – 4 mesos podeu fer arribar a la DG de Recursos Hídrics, mitja pàgina sobre el tema.

El **Sr. Jose María González Ortea**, Cap de Servei de la DG de Mar i Litoral, comenta que els pluvials són abocaments susceptibles de ser contaminants. Respecte a si la normativa hauria d'exigir als abocaments de pluvials urbans uns condicionaments, resulta molt complex perquè plantegen una casuística molt diferent.

El **Sr. Isidre Ferrán Blanco**, Tècnic dels Serveis Tècnics del Consell d'Eivissa, comenta la problemàtica referent a l'evacuació de pluvials de Dalt Vila, associada a la connexió de 2 col·lectors de pluvials a un altre de les mateixes característiques.

El **Sr. Alfredo Barón** comenta que una possible solució són els tancs de tempesta. Continua la seva presentació i detalla els continguts del PHIB.

- La definició de la Demarcació és competència estatal. En aquest sentit el decret 125/2007, que fixa l'àmbit territorial de les demarcacions hidrogràfiques, davant un contenciós, l'Estat va eliminar totes les conques internes. Per tant a efectes jurídics la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears no existeix. L'Estat Espanyol ja té una sanció per no haver delimitat les demarcacions.
- Al no ser conca intracomunitària, no hi ha obligació de conformar el Comitè d'Autoritats Competents, no obstant això hi ha un decret en marxa, aprofitant la reestructuració administrativa, i s'ha descrit un Comitè de Coordinació amb funcions anàlogues.
- La **memòria** que inclou un resum sobre el coneixement de la demarcació, la classificació de les masses d'aigua, les pressions antrópicas sobre les masses i l'estat ecològic.
    - En relació a les **aigües de transició**, és un concepte més europeu, i a l'efecte de DMA, les zones de transició serien els estuaris, en el cas de les Balears, s'han

considerat les zones humides costaneres com zones de transició, amb el que totes les aigües de transició estan en el llistat de Zones Humides, però no totes les Zones Humides són aigües de transició.

- Respecte a les zones sensibles, en el document no hi ha una delimitació clara, pendent la delimitació cartogràfica. Ara com ara es produeix un incompliment de la normativa d'abocaments.
- S'inclou l'estat ecològic de les masses d'aigua subterrànies, superficials epicontinentals i costaneres.
- En funció de les pressions, demandes, i estat ecològic, es fixen uns objectius ambientals. L'instrument per arribar a els objectius és la recuperació de costos. En principi els d'agricultura no es consideren. No obstant això és cert que hauria de repercutir-se en els agricultors com és el cost al tenir un aigua per sota de 50 mg/l, però s'hauria de conèixer el percentatge de contribució a la contaminació de l'agricultura, EDAR's, fosses sèptiques, …
- La memòria inclou també el **Programa de Mesures**, a manera de declaració de principis, s'han inclòs la pràctica totalitat de les Mesures aportades pel procés participatiu, llevat de la creació d'una administració hidràulica per a cada illa, qüestió del Parlament, o altres actuacions que no són competència del PHIB.

- Aquestes mesures es concreten en el **document Actuacions i Infraestructures**:
  - El **Programa d'actuació** són bàsicament estudis, cartografia i projectes necessaris, hi ha alguns que ens són discutibles, són obligacions legals. Com per exemple la cartografia bentònica de sòls, els d'Eivissa, Formentera i Menorca ja estan. Escombrat amb sonar lateral. Destaquen els estudis de Monitoratge, en aquest sentits s'intercanvien motivacions sobre qui hauria d'assumir els costos, i el Sr. Alfredo baró, resol que el monitoratge general ho ha d'assumir l'administració.
  - Les **Infraestructures** es concreten en diversos projectes:
    - Escometre actuacions en la xarxa meteorològica, en la xarxa hidromètrica, en la xarxa de piezòmetres Clar a l'entrar el concepte de MAS Massa d'aigua subterrània, cada massa ha de contar amb un punt de control. Hi ha un pressupost de 3 milions de para € més de 50 sondejos.
    - Estacions d'aforament.

- Pous de reserva, pous de garantia, pous de substitució. Actualment hi ha 10-12 ajuntaments amb un sol punt de captació, en aquests casos s'han de fer un pou de reserva per a garantir el subministrament si es produeix algun problema amb les bombes o altres eventualitats.
- Interconnexió d'infraestructures: no es pot dependre d'un sol punt de connexió, es tracta de mallar la xarxa, com en el cas del subministrament elèctric. Ja existeixen unes infraestructures connectades, 120.000 m3/dia de Sa Costanera, al principi era una prolongació de les xarxes d'interconnexió.
- Sanejament i depuració: Pla Director de Sanejament. Incorpora el llistat d'obres i infraestructures de l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental, cofinançat pel ministeri i el cànon de sanejament.
- Reutilització, hi ha una sèrie de projectes de reutilització que estan plenament assumits pel PHIB, es tracta de projectes molt locals centrats en cada massa d'aigua. Però hi ha altres grans projectes, a Mallorca i a Eivissa, es planteja la reutilització d'aigües regenerades per a regadiu, projecte plantejat per la Conselleria d'Agricultura i el Ministeri de Medi ambient, Medi Marí i Rural, que tenen una orientació més pròpia de l'àmbit del Desenvolupament Rural i no de l'ambiental, doncs no planteja la substitució de recursos. Es tracta d'un projecte conflictiu que difícilment resisteixi l'anàlisi cost-eficàcia, i emparat en la recuperació de costos.

Intervé el **Sr. Jose María González Ortea**, per exposar que no ha observat en el PHIB especial esment als regadius, suggereix la transformació dels regadius actuals, en regadius localitzats. La societat ha d'assumir el cost.

A continuació el **Sr. Pau Llobera**, Tècnic de la DG de Desenvolupament Rural, explica que el Pla de Desenvolupament Rural planteja la modernització dels regadius, no nous regadius. Només canàries i Balears es lliuren i poden ampliar les zones de regadius.

El **Sr. Alfredo Barón**, manifesta que els nous regadius, no encaixen fàcilment amb la DMA, i reconeix que sí és interessant plantejar en les infraestructures el regadiu localitzat. Reprenent el programa d'Infraestructures:

- Gestió de la Demanda: millora de les xarxes en alta, i del sistema de distribució, comptadors i dispositius d'estalvi.
- Dessalació: es planteja estudis de viabilitat de 2 plantes.
- Prevenció i defensa d'avingudes. En aquest respecte hi ha un canvi de sensibilitat a nivell internacional, europeu i estatal. Resulta revolucionari per a l'administració hidràulica. Mesures associades són la regeneració de lleres de ribera. La Directiva sobre inundacions que planteja la recuperació de les planes d'inundació, amb viabilitat de les actuacions en les zones no urbanitzades. A l'empara d'una modificació del Reglament del Domini Públic Hidràulic, que estableix una franja de 5 metres d'ús públic per als vianants, es planteja la recuperació de la vegetació en 1.100 Km de trams de torrents de les illes.
- Protecció de zones humides: 4 Milions de €/ha, i es plantegen actuacions en les zones humides potencials.
- Uns altres dels continguts del PHIB serà la **documentació sobre el procés de participació**.
- Una gran part dels aspectes seran regulats a través de la **Normativa**, actualment en redacció, i suposarà el pes i la part substancial del PHIB, quan estigui disponible serà enviada. No obstant això avui comentarem alguns temes sobre la base de l'índex.
    - Hi ha mesures normatives que no tenen discussió, com són la definició de les masses d'aigua.
    - Títol I: de les definicions de masses.
    - Títol II: Com aspecte nou s'ha introduït la consideració de les aigües costaneres com recurs (art.30), per tractar-se del medi que suporta una sèrie d'activitats en la franja litoral, que incideixen en la qualitat d'aquestes masses d'aigua, i si això prosperés, es podria incloure en la normativa per a la seva major protecció. No obstant això la DMA planteja les pressions que s'exerceixen de terra a mar.
    - Títol III: normes per a l'ordenació dels aprofitaments. Es regulen les concessions, la captació d'aigües per a dessalació o altres usos, via sondejos, via captació directa i temes emergents com els sondejos geotèrmics, sondejos per a injecció de pluvials. Especial atenció als sondejos per a injecció de pluvials, són la via per

a noves urbanitzacions i s'han de regular doncs són una font potencial de contaminació, a més en el 99% dels casos no funcionen, no tenen capacitat d'absorció del cabal, a part que es colmata. Si ha d'haver pous d'injecció, prèviament tancs de tempesta.

- Es comenta l'obligatorietat a través d'Ordenances Municipals d'un % mínim de paviment permeable, fonamentalment de cara a nous polígons.
- Altre tema són els sondejos per a jubilats, també pot ser un pont per a sondejos de qualsevol tipus i que incompleixin les normes.
- En relació a l'art. 75. Concessions i autoritzacions en aigües costaneres, diferenciar entre:
  - usos consuntius: extracció d'aigua.
  - usos no consuntius: que ho tramiti l'administració pertinent però tenint en consideració la DMA i que s'informi a la DGRH.
- Títol IV: centrar tota la normativa d'abocaments en el PHIB no és fàcil, perquè no hi ha establerts límits permesos. Es va a incloure una ordenació dels abocaments.

La **Sra. Eva Gomis** de la Conselleria de Salut i Consum es comenta que en la Memòria parla de la Reglamentació Tècnic sanitària de les aigües potables de consum públic, 1138/90 que està derogat, i hauria d'incloure's el 140/2003 que és el vigent.

- Títol V: Millora dels regadius i proveïments, ja s'ha fet una modificació de la Llei d'Aigües, a través de la Llei d'Acompanyament, perquè s'enviïn els comptes de l'aigua, les entitats locals tindran l'obligació d'informar dels comptes a través del SIACIB (sistema d'informació sobre aigua de consum de les illes Balears), es va a especificar també que es facin plans de gestió de la demanda, i que les ordenances estableixin mesures, per a la gestió correcta d'abocaments, del consum, etc. A la vista que no s'aprova el decret de gestió de la demanda, es va a incloure en el PHIB.

Des de la Conselleria de Salut Pública es pregunta que amb aquesta estructura, on encaixarien les fosses sèptiques.

El **Sr. Alfredo Barón**, contesta que és un tema d'abocaments, l'eliminació dels abocaments ha de ser a través de fosses sèptiques homologades, mai a través de pous d'infiltració, en tot cas a través de filtre verd. El filtre verd requereix extensió de terreny, si no és un habitatge aïllat, un hotel rural, o un nucli rural, no es pot plantejar perquè no tindrien suficient superfície. Actualment la tecnologia existent de depuradores compactes ofereix bons resultats, amb aireació perllongada, filtres. En les Illes Balears existeixen uns 55.000 punts d'habitatges aïllats, i dóna idea de la magnitud de les fosses sèptiques existents.

- Títol VI: de protecció del recurs.
  - S'estan plantejant els perímetres de protecció en masses d'aigua costaneres, captacions directes hi ha poques, però es van a posar de manera que els pous subhorizontals no afectin a les aigües. Es tendeix a captació oberta, però els perímetres de protecció no són fàcils per la dinàmica litoral.
  - És obligatori plantejar el tema de la recarrega artificial. Es planteja un estudi pilot d'emmagatzematge de recursos excedents d'aigua regenerada, el seu emmagatzematge a l'hivern i la seva posterior recuperació a l'estiu.
  - Actualment s'està definint un Pla de Sequera, perquè en situacions de sequera hidrològica, previ informe de l'administració Hidràulica, el Consell de Govern, pugui decretar la situació, i l'activació immediata de les mesures. S'establiran 3 estats d'emergència: prealerta, alerta i alarma. Es desenvolupessin 6 articles, amb els indicadors, els estats i les mesures d'emergència.
  - Els cabals ecològics: es poden plantejar en alguns torrents, en els quals hagi captacions en les fonts de capçalera, doncs la captació d'aigües en les fonts de capçalera, funciona com una regulació del cabal, per al que seria necessari inventariar les quals hi ha i iniciar processos de concertació, que poden dur un cert temps. Cada nova captació sí hauria de garantir el cabal ecològic. Per a calcular els cabals ecològics es necessiten sèries històriques de captacions, i a més les estacions d'aforament poden plantejar problemes ambientals en alguns punts, com ha passat en un espai protegit. El cabal ecològic quan no hi ha captacions és el circulant.

        - La protecció de Zones Humides, el decret de protecció de zones humides no ha sortit.
    - Títol VII: recull les infraestructures bàsiques requerides, és un resum del document programa d'Actuacions i Infraestructures. Les actuacions bàsiques d'interès públic, la seva inclusió en la normativa pot facilitar aconseguir el finançament.
    - Títol VIII: Seguiment i revisió del Pla.
- A part s'està desenvolupat l'**anàlisi cost-eficàcia**, que podria fer modificar algunes de les qüestions del programa d'actuacions.
- S'inclourà una **síntesi del procés de participació**, una memòria que recollirà els aspectes integrats en el pla, amb la seva explicació motivada.

GALERIA FOTOGRÀFICA

Galeria fotogràfica

de la Fase III del Pla de Participació de la Directiva Marc d'Aigua a les Illes Balears

Reunió Interdepartamental El Pla Hidrològic de les Illes Balears (12 de desembre de 2008)